
Τὰ λουλούδια
τῆς Χιροσίμα

Ἐντίτα Μόρρις

ΙΩΆΝΝΗΣ ΚΟΥΜΟΎΤΣΟΣ Β2

Έντιτα Μόρρις

- Η Edita Morris γεννήθηκε στο Örebro της Σουηδίας. Οι γονείς της ήταν ο Reinhold Toll, ένας γεωπόνος που είχε δημοσιεύσει βιβλία για τα γαλακτοκομικά και την κτηνοτροφία, και η Alma Prom-Möller. Η οικογένεια Toll ήταν πολύ γνωστή στη Σουηδία. Ο παππούς της ήταν στρατηγός. Μεγάλωσε στη Στοκχόλμη ως η μικρότερη από τις τέσσερις αδερφές της. Όταν ήταν ακόμη παιδί ο πατέρας της άφησε την οικογένεια και μετανάστευσε στην Αγγλία.
- Μετά τον θάνατό της, ιδρύθηκε το Ίδρυμα για την Ειρήνη και τον Πολιτισμό της Χιροσίμα Edita and Ira Morris , συνήθως γνωστό ως Ίδρυμα της Χιροσίμα.
- Με τον σύζυγό της, ο οποίος προερχόταν από πλούσιο οικογενειακό υπόβαθρο, ίδρυσε ένα σπίτι ξεκούρασης στη Χιροσίμα για τα θύματα της βόμβας.

Έντιτα Μόρρις – Έργο

- Η Morris ξεκίνησε τη λογοτεχνική της καριέρα με διηγήματα που δημοσιεύτηκαν στο Atlantic Monthly , στο Harper's Bazaar και σε άλλες εκδόσεις. Το 1943 δημοσίευσε το πρώτο της μυθιστόρημα, *Αγάπη μου από τα λιοντάρια* .
- Είναι κυρίως γνωστή για το μυθιστόρημά της *Τα λουλούδια της Χιροσίμα* (1959). Το μυθιστόρημα επηρεάστηκε εν μέρει από τις εμπειρίες του γιου της, Ιβάν Μόρις , μετέπειτα διακεκριμένου Ιαπωνολόγου , ως αξιωματικός πληροφοριών στο Πολεμικό Ναυτικό των ΗΠΑ που επισκέφτηκε τη Χιροσίμα αμέσως μετά την ρίψη της ατομικής βόμβας στην πόλη . Το βιβλίο έχει μεταφραστεί σε 39 γλώσσες. Το 1978, δημοσίευσε το *Straitjacket: autobiography* , τον οποίο ακολούθησε το 1983 ένας δεύτερος τόμος, το *Seventy Years' War* , που δημοσιεύτηκε στα σουηδικά μόνο με τον τίτλο *Sjuttioåriga kriget* .

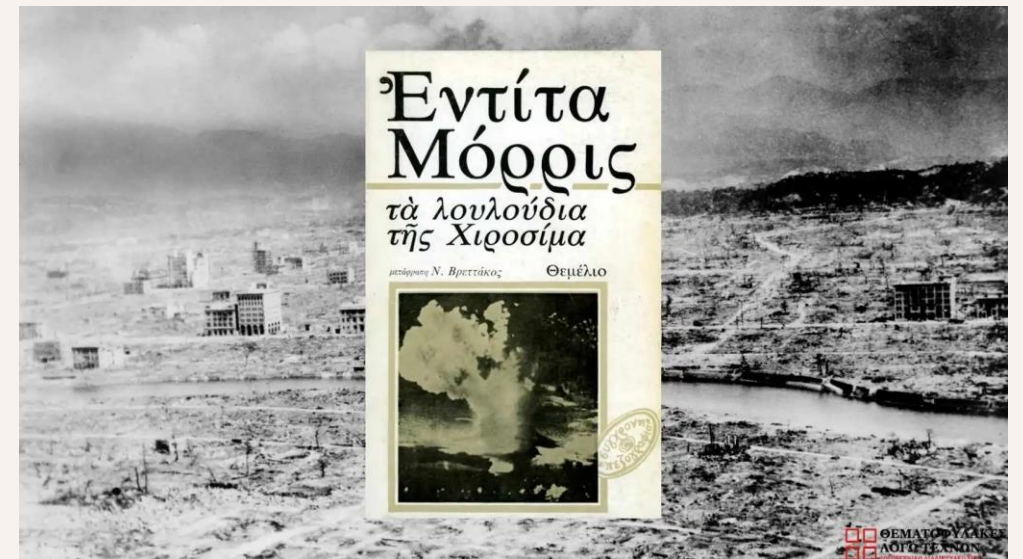
- Η υπόθεση του μυθιστορήματος Τα λουλούδια της Χιροσίμα εκτυλίσσεται 15 χρόνια μετά την 6η Αυγούστου 1945, ημέρα της ατομικής έκρηξης στη Χιροσίμα. Ο Σαμ, ένας νεαρός Αμερικανός, μπαίνει οικότροφος σε ένα σπίτι Γιαπωνέζων. Η νεαρή οικοδέσποινά του Γιούκα προσπαθεί να του κρύψει τα φρικτά της εγκαύματα, το σωματικό και ψυχικό μαρτύριο της οικογένειάς της που υποφέρει από τις συνέπειες της ραδιενέργειας. Ο Σαμ, μέσα από τη συναναστροφή του με τη Γιούκα, ανακαλύπτει σταδιακά το οικογενειακό τους δράμα, νιώθει αλληλέγγυος με τα θύματα και συμμαρύνεται τις αξίες και το στόχο της ζωής της: να συντηρεί τη μνήμη του ολοκαυτώματος και να αγωνίζεται για την ειρήνη, ενάντια στην ανθρώπινη βαρβαρότητα.

Υπόθεση

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

- **Γιούκα:** είναι η πρωταγωνίστρια, μια γυναίκα ταλαιπωρημένη 31 χρονών με 2 παιδιά.
- **Οχάτσου:** είναι η αδελφή της Γιούκα 18 χρονών, έχει όρεξη για ζωή, είναι ευαίσθητη ρομαντική και νευρική.
- **Φούμιο:** σύζυγος της Γιούκα, εργάζεται σε συνεργείο και είναι ήρεμος.
- **Σαμ-σαν:** ένα αμερικάνος που βρέθηκε στην Ιαπωνία λόγω δουλείας.

Συγκινητικό απόσπασμα

- Το συγκεκριμένο απόσπασμα είναι το πιο συγκινητικό καθώς εξιστορούνται τα γεγονότα που συνέβησαν με την ρίψη της ατομικής βόμβας.

Κι ἀρχίζω νά ιστορῶ στὸν Σάμ - σάν, ὅταν θάταν ἀδύνατο νά τοῦ εἰπῶ μερικὲς μέρες πρὶν. "Ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια δὲ μιλῆσα σὲ κανέναν, οὔτε μιὰ φορά, γι' αὐτὸ τὸ πράγμα. Καὶ τώρα ἐξηγῶ στὸν Σάμ - σάν, πῶς, σ' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ μέρος, ἢ μητέρα μας ρίχτηκε, σάν ἕνας ζωντανὸς πυρσός, στὸ ποτάμι, μετὰ τὴν ἔκρηξη τῆς βόμβας.

— "Ἄλλες εἴκοσι χιλιάδες ἄνθρωποι, ξεκουράζονται στὸ βόθος αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ. Ὅπως ἢ μαμά, ὄρμησαν κι αὐτοὶ τυλιγμένοι ἀπὸ τὶς φλόγες μέσα στὰ νερά. Οἱ ἄνθρωποι ἔρχονται σήμερα κι ἀφήνουν λουλούδια στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ποταμοῦ. Εἶναι ὁ μόνος τάφος πού μποροῦν νά στολλοῦν μὲ λουλούδια.

Ὁ Σάμ - σάν, μοῦ σφίγγει τὰ χέρια. Δὲν λέει λέξη. Τῶς ἔρα πῶς δὲ θὰ μπορούσε νά εἰπεῖ λέξη. Τώρα καταλαβαίνει γιατί, κείνη τὴν πρώτη μέρα πού πέρασε ἀπ' τὸ σπίτι, ἢ Ὀχάτσου τοῦ ἄρπαξε ξαφνικὰ ἀπ' τὰ χέρια τὸ λουλούδι πού τῆς πῆρε ἀπ' τὸ μπουκέτο τῆς.

— Σάμ - σάν, θέλω νά σᾶς διηγηθῶ τὶς τελευταῖες στιγμὲς τῆς μαμάς. Θέλω νά σᾶς τὶς ιστορήσω γιατί εἶναι ἢ μοῖρα πού μέλλεται ἴσως σὲ πολλοὺς ἀπὸ μᾶς κ' ἴσως ἀκόμη καὶ στὴν ἀνθρωπότητα ὀλόκληρη.

Προσπαθῶ νά τοῦ περιγράψω τὴ σκηνὴ αὐτὴ πού τὴ θυμᾶμαι τόσο καλά: τὴν πόλη τῆς Χιροσίμα στὶς φλόγες. Τοῦ μιλῶ γι' αὐτὴ τὴν τρομαγμένη φυγὴ μὲς ἀπ' τοὺς δρόμους τῆς μέρας ἐκείνης, μαζί μὲ τὴ θεία Ματσούι καὶ τὴ μαμά, πού εἶχε στὴν πλάτη τῆς τὴ μικρὴ Ὀχάτσου, μόλις τριῶν χρονῶν τότε. Εἴμαστε σχεδὸν γυμνές, τὰ ροῦχα μᾶς τᾶχε ἀρπάξει ὁ ἄνεμος τῆς ἐκρηξῆς. Μπάλλες φωτιᾶς ἀλλάκιωναν τὸν ἀέρα, τίνοιζαν φλόγινους πίδακες, πού ἔκαναν ν' ἀνάθουν βλαβερὰ ἀγγιζάν, τὰ δέντρα, τὰ σπίτια καὶ τοὺς ἀνθρώπους πού τρέχανε πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις. Οἱ δρόμοι εἶχαν θερμανθεῖ, ἢ ἀσφαλτος ἔβραζε, πολλοὶ σκύλοι ψήθησαν ζωντανοί, γιατί δὲ μπόρεσαν νά ξεκολλήσουν ἀπὸ κάτω τὰ πό-

δια τους. Θυμᾶμαι τὰ τρομαχτικὰ οὐρλιαχτὰ τῶν φτωχῶν αὐτῶν ζώων. Κ' ἢ μαμά πρέπει νά φώναζε κι αὐτὴ πρὶν πηδῆσει, ἀναμμένη, στὸ ποτάμι.

— Γιούκα, σωπάστε. Εἶναι πάνω ἀπὸ τὶς δυνάμεις σας.

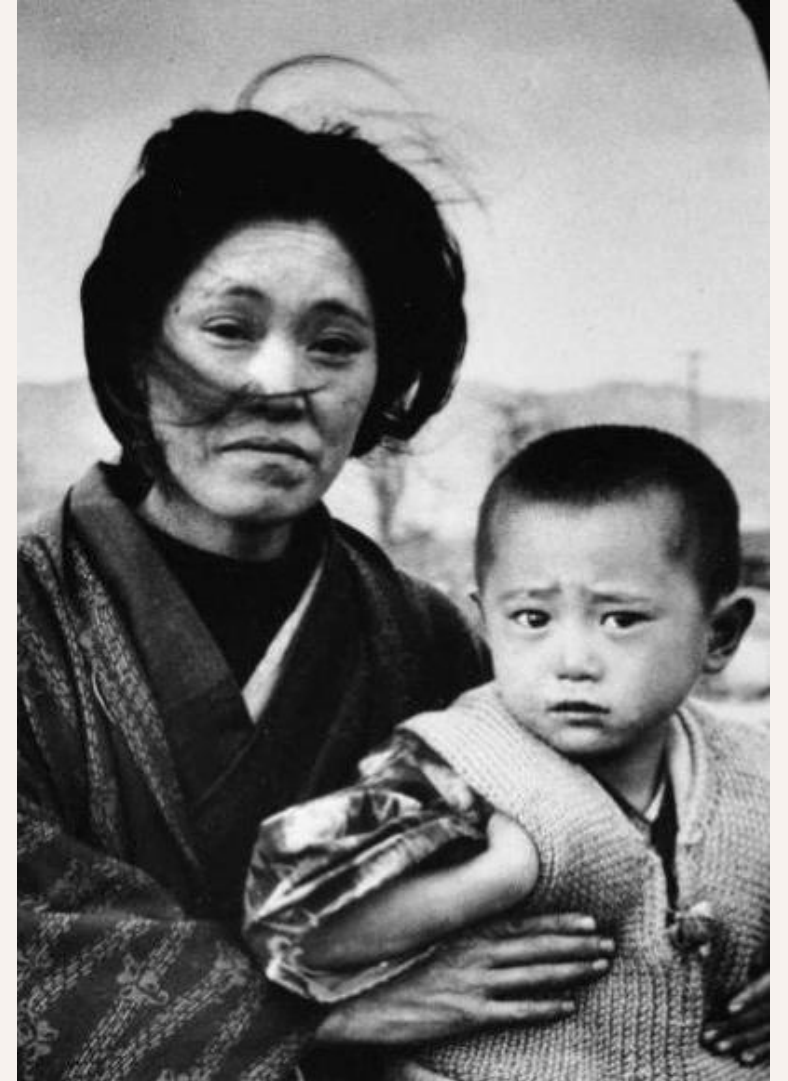
Πρέπει νά θρῶ τὴ δύναμη νά μιλήσω. Πρέπει νά τὰ ξέρει ὄλα, μιὰ καὶ τώρα βρίσκεται ἐδῶ μ' αὐτοὺς πού ἐπιζήσανε. "Ἐνα κλαδί δέντρο ἐπεσε πάνω μου, ἀφήνοντάς με λιπόθυμη καὶ σώζοντάς με ἴσως ἀπὸ τὸ θάνατο. "Ἐτσι, τὸ τέλος τῆς μαμάς τῶμαθα ἀπὸ τὴ διήγηση τῆς θείας μου. Αὐτὴ τὴν ἴδια διήγηση ἐπαναλαβαίνω λοιπὸν στὸ Σάμ - σάν.

— Ἡ θεία Ματσούι λέει πῶς ποτὲ δὲ θὰ μπορέσει νά ξεχάσει τὰ οὐρλιαχτὰ φρίκης, οὔτε τὴν ἀνυπόφορη μυρωδιὰ τῆς σάρκας πού καιγόταν. Αὐτὴ περιμάζεψε τὴν Ὀχάτσου ἀπὸ τὴν ὄχθη, ὅπου τὴν πέταξε ἢ μαμά πρὶν πηδῆσει στὸ νερό. Μέσα στὸ πλῆθος τῶν ἀπελπισμένων, ἢ μαμά ἔστρεψε γιὰ τελευταία φορά τὸ ὄρατο τῆς πρόσωπο πρὸς τὴ μικρὴ τῆς κόρη. Φώναξε γιὰ τελευταία φορά τὸ ὄνομα τῆς Ὀχάτσου καὶ θυθίστηκε, βγάζοντας μιὰ κραυγὴ ἀπελπισίας. "Ἦταν ἀκριβῶς στὸ μέρος πού βλέπετε αὐτὰ τὰ λουλούδια, τὰ λουλούδια τῆς Ὀχάτσου.

Δὲ μπορῶ νά συνεχίσω ἄλλο. Δὲ μπορῶ. "Ὡ μαμά, τὸ μαυρισμένο σου πρόσωπο μὲ κοιτάζει πάντα, μὲς ἀπ' τὸ γκρίζο νερό. Ὑπάρχει ἕνα φωτοστέφανο γύρω στὸ κεφάλι σου, ἀπὸ τὰ φλόγινα σου μαλλιά. Ὁρκίζομαι, μαμά, στὸ καρβουνιασμένο σου πρόσωπο, καὶ στὰ λαμπαδιασμένα σου μαλλιά, ὀρκίζομαι ν' ἀφιερῶσω τὴν ὑπόλοιπὴ μου ζωὴ, νά ἐμποδίσω νά ἐπαναληφθοῦν τέτοιες φρικαλεότητες. "Α μαμά, μοῦ χαμογελάς; Αὐτὸ περίμενες ἀπὸ τὴν κόρη σου; Τὴν ὑπόσχεςτὴ τῆς ὅτι θ' ἀφιερῶθεῖ σ' αὐτὴ τὴν προσπάθεια; Αὐτό, λοιπὸν, ἔγινε. Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι. Τὸ πρόσωπό σου μὲ τὴν ἐπιθανάτια ἀγωνία του, χάθηκε τώρα μέσα στὰ κυματάκια τοῦ ποταμοῦ καὶ τὸ μόνο πού μένει πιά, εἶναι τὸ μπουκέτο τῆς Ὀχάτσου, τὰ ἄνθη τῆς Χιροσίμα. Κοιμᾶσαι ἐν εἰρήνῃ, ἀγαπημένη μαμά; Κοιμᾶσαι πραγματικὰ ἐν εἰρήνῃ;

Κεντρικά μηνύματα

- Η καταγγελία της φρίκης του πολέμου και των συνεπειών του για τον άνθρωπο. Επίσης, ο αγώνας των επιζώντων για διατήρηση της ιστορικής μνήμης, ώστε να μην επαναληφθούν τέτοια γεγονότα.
- Οι οδυνηρές ψυχοσωματικές συνέπειες που είχε για τους ανθρώπους η έκρηξη της ατομικής βόμβας στη Χιροσίμα.
- Η καρτερική αντιμετώπιση του πόνου από μία οικογένεια επιζώντων του πυρηνικού ολέθρου και η αποκάλυψη στον οικότροφό τους Σαμ του μυστικού των λουλουδιών της Χιροσίμα.

ΜΟΡΦΗ – ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ

- **ΓΛΩΣΣΑ**

- Πρόκειται για μια πολύ καλή μετάφραση του Ν. Βρεττάκου στη δημοτική.

- **ΥΦΟΣ**

- Ζωηρό, συγκινητικό, σπαρακτικό.

- **ΕΚΦΡΑΣΙΚΑ ΜΕΣΑ**

- Ρεαλιστικές εικόνες οπτικές, ηχητικές και ασφρητικές (η σκηνή του θανάτου της μάνας), μεταφορές (επαναστατημένων αδένων), παρομοιώσεις (σαν ένα φύλλο χαρτιού) κ.α.

- **ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ**

- Κυριαρχούν η φρίκη του πολέμου και ο πόνος των επιζώντων. Η φωνή της Γιούκα και του Σαμ υποχρεώνουν τον αναγνώστη να επιστρατεύσει και τη δική του φωνή στον αγώνα για την ειρήνη και την ευτυχία.

Κριτική

- Το "Τα Λουλούδια της Χιροσίμας" της Εντίτα Μόρις είναι ένα συγκλονιστικό βιβλίο που αναδεικνύει τις τραγικές συνέπειες της ατομικής βόμβας στη Χιροσίμα. Μέσα από την προσωπική ιστορία μιας επιζήσασας, η Μόρις εξετάζει την καταστροφή, την απώλεια και την αναγέννηση. Η γλώσσα της είναι εκφραστική και η κριτική προς τη χρήση πυρηνικών όπλων είναι έντονη. Παρά την συναισθηματική ένταση, το βιβλίο προσφέρει ένα δυνατό μήνυμα για την ανάγκη ειρήνης και αποτροπής του πυρηνικού κινδύνου.

- Το "Τα Λουλούδια της Χιροσίμας" μας δείχνει τη φρίκη και τον πόνο που προκάλεσε η ατομική βόμβα, αλλά και την απίστευτη ανθεκτικότητα των ανθρώπων που την βίωσαν. Μέσα από την ιστορία μιας γυναίκας που επιβίωσε από την καταστροφή, καταλαβαίνουμε πόσο σημαντικό είναι να θυμόμαστε τέτοιες τραγωδίες και να μαθαίνουμε από το παρελθόν. Το βιβλίο μας κάνει να σκεφτούμε για τη ζωή και πόσο εύκολα μπορεί να καταστραφεί. Μας θυμίζει επίσης ότι πρέπει να αγωνιζόμαστε για έναν κόσμο χωρίς πόλεμο, όπου οι άνθρωποι να ζουν με ειρήνη και σεβασμό.

Σκέψεις μετά
την ανάγνωση
του

- ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ